

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Промова пос. Н. Василька

виголошена при бюджетовій розправі в держ. раді дня 26. мая 1908.

Висока Палато! В тяжкім моменті для мого народа та для краю, в котрім живе тотож рода, дістав я порученє імєнем мого клубу представити відношенє нашої партії до бюджету або — радше — до державної адміністрації взагалі. Се вперше від ряду літ приступає палата до нарад над бюджетом та се є безперечно заслуга сього народного парламенту, що ми вкінці можемо приступити до правильного полагожденя державного бюджету.

Можнаб сказати, що для нас Русинів є ся народна палата дитиною, при котрій колісці ми стояли. Ледви котрий народ приніс стільки жертв для загального, рівного, безпосередного і тайного виборчого права, на якого основі вибрали сю палату, як ми, та се іронія долі, що при першім полагожденю одної з головних задач парламенту, при бюджеті, якраз Русинови доводять ся першому промовляти проти бюджету.

Ми, Русини, покладали великі надії на сю палату; перш усього ми разом з більшістю великих народів держави, разом з великими народними масами, — сподівали ся, що ся палата не буде так як її попередниця, тільки машиною для голосованя над т. зв. державними ко-

нечностями, а що вона звернеть ся передовсім також до народних конечностей. Ми сподівали ся законодатної діяльності на економічнім і культурнім полі та надіємо ся перш усього справедливого розділу тягарів. (Оплески).

Замість того розгляньмо ся, що доси палата зробила! Вправді вона ухваленєм угоди зняла з нашої монархії велику скалу, одначе та угода так випала, що нею наложено на наші народні маси ще більші тягарі, ніж перше, а спеціально на нас Русинів та взагалі на людність сходу держави впали найбільші тягарі з усього того, що взагалі доси принесла угода для тої часті австрійского населеня. Ми ухвалили також нові війскові тягарі. Та коли приглянемось бюджетови, то бачимо, що покритє всіх тих видатків мало доконатись на основі старої податкової системи. Пригадаю тільки, що коли в бюджетовій комісії піднесло ся жаданє про особисто-доходовий податок, то пан міністер скарбу відніс ся до тої — єдино справедливої податкової системи незвичайно здержливо, можна сказати, навіть неприхильно.

Але ми Русини мали крім загальнодержавних надій ще свої окремі надії, котрі впливають з наших відносин та нашого лихого положеня. Ми сподівали ся, що нова палата та австрійско-патриотичні міщанські стороництва в своїм патризмі не вдоволять ся тільки голосованєм за державними конечностями, а що они справді будуть кермувати ся ши-

рокими плянами. До таких широких плянів належить без сумніву скріпленє основ і підвалин сеї держави для задоволеня потреб поодиноких її народів. А ті основи з многих боків є захитані.

Думаю, що четвертий з ряду по величині австрійский народ може також уважати себе за оден з малих стовпів сеї держави, та що тому й доля того народа не може бути рівнодушна для патриотів у сій палаті.

До сего парламенту війшли ми вже на основі несправедливости, заподіяної нам старим парламентом. Як відомо, число наших мандатів не відповідає числу нашої людности; звісна річ, що ті усі рускі 33 мандати з Галичини й Буковини наслідком штучної виборчої геометрії та наслідком спеціальних постанов для Галичини не є для нас запевнені, та що ми аж по найбільших зусиллях, втративши оден наш мандат, увійшли до сеї палати.

Скажу відразу, що — знаючи відносини — не приписую виборчої геометрії в Галичині та всього лиха нового виборчого права зглядом Русинів пок. Потоцькому; знаю, що він від довшого часу мав ідею національного катастру, та що від того пляну відвели єго деякі люди, котрі все вміли вдерти ся до єго окруженя, та котрі спричинили багато річий за єго намісництва, в яких він менше провинив ся; ті люди спонукали єго предложити той виборчий проєкт, який

Іван Коссак.

Пропанцій.

(Нарис).

(Дальше).

Чому вліз в те бюро... коли відразу чув, що не для него се монотонне занятє... хліб... так хліб... скорий аванс...

Чому лишив ся сам... так дуже сам...

Чому они всі, кохана мати, сестри, брат... чом їх доля не дала єму нічого, чому?

І чому лишивсь так сам оден, опущений, роздертий в собі, без охорони, без опертя?...

Чому все так гасло в нїм, чому розпрягало ся так?

Він молодий ще, він хоче жити, кнече хоче жити... але не так, як доси, инакше, зовсім инакше...

Рік такої вегетації а удусить ся, певно удусить ся.

І чому властиво се все так... чому?

Чому єму самому так тяжко?...

Чому не витягає хто руки, щоби розігнати єго мари, щоби зменшити терціяня?...

Кождий, найнужденнійший може до когось звернути ся, хто порозуміє єго...

Він тут сам, далеко від своїх, між чужими, сам... зовсім сам...

На него дивлять ся, мов на блискучу річ... душі єго ніхто не розуміє.

А душа єго розкладає ся... вжерла ся в серце ржа і гризе і нищить...

II.

Остап взяв довшу відпустку. Вийхав до сестри, до шваґра — на село.

Сидіє на веранді.

Перед єго очима тягнув ся ряд дубів, овіяних мракою.

Величезні гилі сплітались зі собою, творячи густий звід пахучої зелені; ті старі дерева видавались єму живими, спорідненими єствами, котрих лучило і вязало одно спільне, усильне стремління в гору — до світла.

Остап вдивлювався в ті дуби і рад би заснути під їх повівом.

Через пні і галузе світили криваві плями на небосклоні, а на тім тлі видавались дерева ще більше темними, улягаючи вливови вечера, мрів Остап; мрів розкішно — бачив Марійку свою, свою давню Марійку, бачив себе самого... Во ни йшли під старими дубами... далеко... гень... гень...

— Добрий вечір! — озвав ся нараз жіночий голос.

Зірвав ся на рівні ноги, троха заклопотаний.

Перед ним стояла немолода вже панночка.

Представив ся...

Місцева учителька, приятелька єго

сестри. Богато чув про неї... горяча і діяльна патриотка.

Впровадив єї до сальону. Прийшла і сестра, говорять.

Учителька сиділа от так недалеко коло него.

Она говорила з ним зразу про блаґі річи, що становлять звичайну тему розмови при першій стрічи з чужим чоловіком.

В тиждень потім сидів Остап в „Читальні“ і приглядав ся, як панна Галя обділювала дівтору, дівчат, парубків і старших газдів книжками.

В читальні була бібліотека.

Галя обділила всіх.

Вдоволена присіла на лавку.

— Мусите бути безмірно щасливі, панно Гальо, через те почутє ужиточности, через ту сїйбу добра... Ви осягли богато, ви добули великих цілій.

З занятєм говорив Остап.

— Передовсім се не я, се люди самі, я лиш гадку піддала, і то не свою. Та позичальня книжок се хосенна, се дуже хосенна річ.

— Скромненькі ви, панно Гальо, се ви, ніхто инший. І читальня, і отся позичальня, і склеп, і каса позичкова, се ваше, ваше діло... Але скажіть, прошу, чи та ваша самостійність, чи она дає вам щастє, вам як жєнщині?... Звичайно буває так, що жєнщина живе чужим щастєм, щастєм мужа, дїтий...

Усьміхнула ся.

потім дістав санкцію від правительства і палати.

Під тим виборчим правом переведено вибори. Та перед тим відбули ся в Галичині сотки зборів та сотки тисяч хлопів помагали цісареві проти парламенту та дякували цісареві, що вкінці хотів дати народови загальне виборче право. Тисячі хлопів відпокутували сю подяку і сю пошану для цісаря вязницею і карами; колиж вони вкінці мали виконати своє виборче право, та вибирали своїх мужів довіря, то — з якими трудностями відбувались вибори та скільки мусіли витерпіти виборці, котрі посьміли вислати до парламенту своїх мужів довіря!

Під сим вражінем, серед розворушення цілої людности, війшли мої галицькі товариші до сего парламенту. Всі ми рускі послы — з вїмком двох соціальних демократів — zorganizували ся тоді в оден клуб. Уже тоді, так як і нині, ми стреміли до того, щоб зєдинити всі національні елементи для оборони і здобування національних прав.

Ми за слабі на те, щоб, як інші народи, ділити ся з приводу партійної тактики поодиноких фракцій. Не можемо, і не вільно нам так робити. Оскільки маємо ту саму національну свідомість, ми мусимо і мусіли йти разом, та з тої причини ми тоді зложили оден клуб разом з тими панями, котрі тоді вважали себе за старорусинів. Провідною програмою того клубу була і доси єсть програма рускої національно-демократичної партії. Ся програма оснований ся на самостійности української нації з її мовою і культурою. Ся партія є з суспільного і економічного погляду партією демократичною; її тактика лежить у тім, щоб мирною дорогою розвинути сили партії. Ся партія є далека від ворожнечі до польської нації, а з осібна до польского хлопа і польского міщаньства; таку ворожнечу партія осуджує. (Признання).

Наш народ вів великі боротьби з Поляками, але ті боротьби належать до історії.

Наше сторонництво вело і доси веде в Австрії боротьбу з великим колом

— Отжеш женщины, після вас, є як планети...

— Але цивілізація зближає ті два відрубні типи, принаровлюючи женщины до мужчин, і на відворот. — Женщины мужніють, мужчини от скажیم, бабіють...

— На жаль так..

— Чи в однім і другім случаю — на жаль?

— Так в обох!

— Здавалось мені, що пані... — не слухала єго. Водила рукою по книжці. Задумана, давала відповіді безбарвні.

Остап ставив питання за питанням, хочаючи вглянути в закутки єї душі.

— Кажете проте, що я в не своє вдала ся, так, читальня, каса позичкова, склеп, се не для пань... чи не так... але скажіть, прошу, що робити, коли бачимо, що ніхто з тих сильних панів євіта до діла руки не приложить, чиж лишити сей народ бідний самому собі?

— Ні, не сказав я сего, ні. Я лиш дивуюсь, що жінки за те діло взялись, наші жінки...

— Пане Остапе — видко з вашого висказу, що довго, довго вас між нами не було, ви відчужились, ви багато призабули, ви тепер на відпустці, придивіть ся, розгляньте ся, може то і наслідки, хоть не всюди, вашої колишньої праці?

(Дальше буде).

польским; коло бореть ся в галицьким соймі з польскими партиями. Одначе се є боротьба за збереженє і здобутє своїх прав, боротьба за істнованє; але ніколи ми не борились за те, щоб Полякам перешкаджати в їх повнім національнім і культурнім розвитку. (Признання і оплески).

(Дальше буде).

Д О П И С Ь.

З Коломиї.

(Конець).

Але щоби так було, треба, щоби єввящеником в такім селі був чоловік справді відданий народови. Він мусить уміти повести своїх парохіян, подати їм справдішню духову користь. Поволі-поволі зуміє він відвернути від села радикальну пошесть. Певна річ, коли єввящеником у такому селі буде чоловік, що кидає каменем на свій власний нарід, євміє ся з „мужицкої“ мови, а поза „Галичанином“ і „Русским Словом“ не бачить єввіта — тоді мусить розрости ся радикальна агітація, бо і нарід, лишений розумного проводу, піде за тим, що єго осліпить блискучими обіцянками. Тому одиноким ліком на радикалізм є: щира праця для народу і — тактовне, дуже тактовне (не горячкове, несистематичне) вказуванє ліпшої дороги. А тоді живий примір покаже мужикови, який євмішний радикал із своїми вічними теревенями про „попів“. Тільки єввященики щиро віддані укр.-рускому народови й католицькій Церкві дадуть раду сему рухови..

Оттак стоїть справа по селах. Москвофільство не має в Коломиї рішучо ніяких виглядів — найліпшим доказом того, що Дудикевич не вийшов послом з сего округу. А прогроз Дудикевича.. Ми не віримо рішучо в єго здібности. Той чоловік, що будучи тільки літ в Коломиї, не зумів зискати ту нічого більше над усмішку й глузванє — той чоловік не має ніяких кваліфікацій на великого політика. Се собі звичайний карьерович..

Інакше стоїть справа в самім місті. Ту радикальна партія не має ніякої сили. Головна маса інтелігенції — се націонал-демократи на християнській основі з нахилом до клерикалізму. Розумієть ся, є і вїмки. З того то й виходить та нещаслива борба в українському таборі, бо інтелігенція має будь що будь вплив і на села. Дперва останними часами проявляє ся охота дивного порозуміння з радикалами. Іменно бажать полишити політичну роботу на селі радикалам, а самим обмежити ся на просьвітну діяльність. в місті Коломиї міщани се елемент, над яким треба ще дуже багато праці. Вони національно індеферентні (переважно), а матеріяльно — дуже вбогі. Тому не можна числити на них. Виявило ся се найкрасше при виборах до сойму. Перед виборами відбували ся численні збори, на яких міщани з одушевленєм підносили народну кандидатуру. А прийшло до виборів, позникали майже всі.. Воно й не дивно, бо мало хто займаєть ся ними. В міщанській „Просьвіті“ являє ся дуже мало інтелігенції..

Житє нашої інтелігенції в Коломиї повинно би ґрупувати ся коло касинового товариства „Родина“. Та якось воно не дуже йде.. Прийдеш вечір, застанець кілька панів за часописями — а впрочім сонно, тихо. Коли ще зимовою порою відбували ся популярно-научні виклади, ведені незвичайно вміло д-ром Раковским, було ще ту люднійше, але тепер замовкло всьо..

Ширшу діяльність розвело „Педа-

гогічне Товариство“. Попри семінарійні приготовляючі курси для хлопців і дівчат, які розвивають ся дуже гарно, удержує воно знаменито zorganizовану бурсу для гімназ ястів, яка може поки що помістити 80 питомців. Побіч него стоїть „Шкільна Поміч“, якої метою — поміч гімназіяльним ученикам. Завдяки невтомній праці голови сего товариства дир. Недільського і касира проф. Дольницького дійшло се товариство до справді цвітучого стану. На недавно відбутих загальних зборах виявило ся, що воно розпоряджає маєтком кількадесят тисяч корон і розділяє щедрою рукою поміч нашим гімназіястам. Взагалі праця сего товариства може служити взірцем иншим, бо вона тиха, але незвичайно позиточна.

Також товариство „Сокіл“ почало рухливішу діяльність. Після кількалітнього глибокого сну пробудило ся воно, а численні вправи, ведені в єго салі, доказують найкраще, що ним інтересують ся.

Впрочім спокій — ніякої живійшої ані політичної, ані просьвітної акції. Урядники закутали ся в своїх обовязках, учителі не хочуть маніфестувати ся ітд. ad dulce infinitum. А могло би бути инакше і повинно би бути, тим більше, що маємо ту навіть академічне товариство.

А. Соколюк.

Політичний огляд.

Заграниця.

В італійській палаті виголосив міністер заграничних справ Тітоні дуже знамениту бесіду про становище Італії в балканській справі, котру держав в надзвичайно спокійнім тоні. Міністер вказав на конечність удержання європейского концерту і запевнив, що в тій цілі також і Італія враз з Австро-Угорщиною пристала сейчас на російське предложєнє реформи на Балкані. Істнуючі ще тепер ріжницї є лиш дуже незначні. Всьо вказує на те, що вскорі прийде до цілковитого порозуміння а навіть є дуже правдоподібним, що се порозумінє наступить на близькім зїзді в Ревлю. Усильним бажанєм з італійської сторони є, винайти певний предмет порозуміння, щоб погодити гуманітарні ідеали Англії з практичними намірами Росії. Наші стараня посьвячені є тій цілі. Що дотичить питання в справі балканських залізниць, то міністер висказав вже давно гадку, щоби сю справу втягнути до проекту реформи усуваючи тим закиди, що се питання перешкаджає в згоді європейскому концертові через підниманє окремих і суперечних акцій зі сторони поодиноких держав. Вже в своїй послідній бесіді заявив був міністер, що Австро-Угорщина не піднесла жадного закиду против дунайско-адрицької залізниць. Внаслідок виміни гадок, котру продовжав віденський кабінет з Італією і котра походила з чувства сердечної і правдивої приязни, укладає ся акція Австро-Угорщини щораз кориснійше для інтересів Італії. Бар. Еренталь заявив 8. цвітня с. р., що се для него зовсім природне, що італійський капітал бере значний уділ в будові дунайско-адрицької залізниць. 13. мая повідомив бар. Еренталь італійське правительство, що австро-угорський амбасадор в Царгороді заявив Порті, що єго правительство відносить ся прихильно супроти всіх балканських залізниць і попирає тому не лише просьби о концесії Болгарії і Греції але також і Сербії о піднятє вступних студий на лінії Медаре-Стімлія, котра була би пер-

шою частию будучої дунайско адрийскої залізничі. На сю односторонню заяву держав (бо заяви Італії, Росії і Франції були знані), відповіла Туреччина, що згодить ся на вступні студії на лінії Медаре-Стімлія. Вже навіть згромаджено потрібні капітали до будови лінії від сербської границі до Адрийського моря. Підписано вже умову в справі утворення товариства, до котрого мають належати французські, італійські, російські і сербські капіталісти. Полишає ся тільки запевнити уділові капіталу відповідний зиск.

Відтак зійшов міністер на питаня в справі почтових урядів в Триполісі і на Ливанті. Усправедливлене і признане жаданя Італії що до заложеня італійських почтових урядів приневолило єї вислати італійську ескадру, що загальна італійська опінія одобрила. З великим подволенем гляділа Італія на скору і без заміту переведену мобілізацію своєї флотії. Поміч, котрої Італія в своїй акції уділила Туреччині, мусить бути з вдячністю узнана. В побуті німецького цїсаря в Венеції видить міністер Тітоні сердечні заяви приязни обох союзних монархів. Політика Італії в Туреччині є проста і ясна. Она полягає на удержаню інтегральности отоманського цїсарства. Ми далекі зовсім гадки, сказав Тітоні, якої небусть територіальної окупації. Ми не маємо і не мали ніколи наміру окупувати якої небусть части отоманської території. Коли часописи твердили противно, то висловляли они гадки зовсім чужі італійському правительству, з котрими нема що числити ся. Переходячи на відносини з Австро-Угорщиною, бачить Тітоні в ювілею цїсаря Франц Йосифа привід до торжественної заяви вірности по важаному зверхникови, котрий не лиш у народів своєї держави але також в цілм світі заживає найвищою авторитету і найбільшою повагою і котрий всі свої сили жертвував мирним ділам.

Се беру зовсім природно, що італійський король, вірний товмач чувств італійського народа, котрий бажає удержати і скріпити союз і приязнь з Австро-Угорщиною прилучив ся до сеї заяви і то власне в тім дни, в котрім цїсар Франц Йосиф приймав голд цїсаря Вільгельма і німецьких князів.

Пересилена в Персії. Ситуація в Тегерані і найближшій околиці непевна і замотана. На границі стоять російські війська готові до переступленя єї. Не дасть ся заперечити, що Персія є перед днем поважних випадків. Берлінський Lokal-Anzeiger доносить з Тегерану, що шах розказав заінсценізувати на базарі повстанє, щоби відвернути увагу населеня а тимчасом тихцем виїхати. Коли розпочато розрухи, шах опустив палату і удав ся до кошарів т. зв. Козаків, котрих комендант знав о всім. Повіз шаха окружили сейчас їздиці, музика заграла гимн і шах опустив Тегеран удаючи ся до Багша. Причиною виїзду є се, що шах не мав в Тегерані достаточної запоруки безпеченства перед замахами. Державні справи є тепер в завішеню а міністерства замкнені. На чолі новоутвореного габінегу станув Муншбір ес Фальманеч. В міністерствах війни, скарбу і торгівлі не зайшла зміна.

Новинки

— Календар. В середу: руско-кат.: Никити прп.; римо-кат.: Вікторій. — В четвер: руско-кат.: Теодозі м.; римо-кат.: Варнави Аи.

— Почетними членами тов-а „Просвіта“ іменували вчерашні збори: надрадника суду Григорія Кузьму, проф. Михайла Грушевського і д-ра Івана Франка.

— Ювілейні відзначеня. Ческі дневники доносять, що дня 18. серпня с. р. цїсар з нагоди ювілею 60-літнього свого володарства розділить около 6.000 відзначень ріжним особам.

— Ювілейний похід у Відні, що відбуде ся в найближшу п'ятницю, буде немов етнографічною виставою всеї австрійської держави. Кождий край покаже в поході групами живі образи зі своєї минувшини і сучасности. Похід вийде з Пратеру і пересуне ся улицями через Бургрінг, де буде стояти цїсарський павільон, а потім дальшими улицями заверне до Пратеру. Спершу мав тривати 4 години, але що зголосило ся много груп, то похід протягне ся може півтора рази довше. Здовж улаць виставлено трибуни для публіки за оплатою по 10 до 60 К від особи. Як лише допише веремя, то похід сей буде найвеличавішою хвилею ювілейних торжеств в честь нашого монарха. Між иншими виступить в поході кілька груп із східної Галичини, яких зорганізованим займає ся п. Соколовський, секретар Тов-а краєвих штук. Яко Поляк він дав першенство своїй народности. Вчора на повиставовій площі можна було оглянути східно-галицьку групу походу, але ше неповну. На переді їхали на конях 4 сурмачі, за ними п. Соколовський в строю польського шляхтича, потім хлопська бандерія з передмість Самбора, дожинки з під Львова, весіле з Будивоя (Рахівщина), дрогобичкі підміщани, весіле шляхоцке з Березова (к. Коломиї), гуцульске весіле з Жаба, весіле з Космача і весіле з Сокальщини. З цілого того походу найгарнійше представляли ся Гуцули, в барвних строях і на конях. Нині відїздять учасники походу зі Львова до Відня.

— Про укр.-руські тов-а у Львові написав д. В. Доманицкий фейлетон в 120 ч. київської „Ради“. Автор найшов для кожного з наших численних товариств, стоваришень та інституцій горячі слова признаня і ставить їх взірцем до наслідуваня нашим закордонним братьям. Доволі просторо розписав ся автор про „Народну Гостинницю“, у якій перебуваючи у Львові, замешкав.

„Варт сказати — пише автор — кілька слів про перший український готель „Народна Гостинниця“. Засновано товариство на паях (пая 8 руб.), яке в центрі міста (на розі ул. Сикстускої та Костюшка) вибудовало в кінці 1906 року трьохповерховий будинок. Внизу ресторан та каварня, на 2 та 3 пов. — покої для гостей (28). Будинок — останне слово техніки: гостей піднімають вгору віндюю (електричною машиною), світло скрізь електричне; покої гарні, високі, чистенькі в українському стилі: по стінах і на ліжках — килими, рушники вишивані і т. п. Єсть навіть два покої, де вся обстановка в гуцульському стилі: стіл, ліжко, шафа, зеркало, стільці — любо ї глянути! Є спільний покій для селян по 25 коп. за ліжко. Взагалі готель дешевий (покой від 60 коп.), а головне приїзжий почуває себе в своїй стихії, бо усі і в готелі, і в ресторані говорять по українськи, а для більшої української натуральности є навіть на 2-му поверсі номерний — типичний дідок, що як тільки 6. година вечора, то він хронічно на підпиту, а як що загадав єму зробити, то відкаже тобі „забув!“ з такою смертельно-трагічною міною, що ї гніву на нього не можна мати. В ресторані є усі українські газети і доволі буває Українців, особливо з того часу, як після трагедії з Потоцьким польські патриоти повикидали з своїх будинок не тільки українські газети, а й самих Українців. Але і ресторан і готель держить ся не самими Русинами — учаєє туди чимало жидів, та заїжають і заходять деякі й Поляки, що не бавлять ся в готентотський патриотизм. „Народна Гостинниця“ відразу почала давати пайщикам дохід, та й взагалі галицькі українські, особливо комерційно-фінансові інститути, вийшли вже з стадії добродійних заставок окремих патриотів, а кожда стоїть на власних ногах і що далі, то все міцніш вко-

ріняєт ся. Коли то ми, російські Українці, — кінчить д. Доманицкий — діждемо єя по великих містах своїх власних банків, крамниць, готелів? А діждемось колись!

— З української преси. В Каменці Подільським даво дозвіл на видаванє нової української часописи „Промінь“. Київске „Слово“ впевняє, що та нова часопись не має нічого спільного з поступовим українством. — Учитель П. Голубович звернув ся до люблинського губернатора по дозвіл видавати в Холмщині газету „Польский Русин“ на українській і польській мові. Дозволу не дано.

— Залізниця Львів-Стоянів. Краєвий виділ розіслав окружню до всіх інтересованих сторін з повідомленем, що з днем 1. червня с. р. установлено управу будови льокальної залізничі Львів-Стоянів з осідком в Камінці Струмиловій. Управителем будови іменованій ставший інженер краєвого виділу п. Роман Крижановський а єго заступником інженер п. Фердинанд Гіссман. — В той спосіб будова згаданої лінії залізничої розпочинає ся рішучо і небавком буде Стоянів сполучений зі Львовом.

— Залізнична пригода. З Горлиць доносять: Буря ві втерок потрутила два вози з вуглем і оден з пивом в такою силою, що они покотили ся шинами аж до стації Загір'яні і там розторочили ся на льокомотиві, яка також зістала ушкоджена. Шкода значна, з людий ніхто при тім не покалічив єя.

— Кроваву бучу зробили вчора головусі вшехполяки підчас проби ювілейного походу на повиставовій площі. Коли похід пересував ся головною алеєю, товпа вшехпольских академиків почала викрикувати проти участі Поляків в поході та проти Австрії. За то агент поліції арештував одного з крикунів, але мимо помочи чотирох поліціянтів з витягненими шаблями не міг удержати арештованого, бо вшехполяки обкинули поліціянтів каміннями. Одному з поліціянтів, Семинишинови, вибили вшехполяки око, так, що око виплило. Тимчасом арештований користаючи з замішаня утік. Лютість вшехполяків була би скропила ся також на п. Соколовскім, аранжерови походу, але він утік на кони в товаристві одного їздця.

— Перед залізничним страйком. Залізничні функціонарі поставили жаданє додатку платні за нічну службу і розпочали живу діяльність, аби довести то жаданє до успіху. В останних днях краківський виконний комітет зал. функціонарів видав відозву до всіх своїх товаришів в Австрії, щоби дня 21. с. м. уряджували всюду віча в справі полішшеня платні. Відозва писана в 5 мовах: польській, рускій, німецькій, ческій та італійській. Єсли би жадань залізничних функціонарів не поладнано прихильно, то они грозять пасивним опором.

— Спілка свах. В Царицині рахують до 300 свах, які для більш успішної „праці“ постановили обєднати ся в „професійній спілці“. На зібраню свах поставлено першим питанєм, чи бажать они скласти постійну спілку. Обміркувавши се питанє з усіх боків, свахи признали, що обєднанє „тільки користне“, і тут же постановили організувати спілку і при ній постійний клуб. На сьому зібраню намічено діяльність спілки. Спілка повинна вести постійний перепис усіх молодих хлопців і дівчат. Вона доглядає за їх моральністю. Уживає усіх заходів, щоби ні одно весіле не відбуло ся без свахи, заводить касу для „безробітних“ і т. п. Подаючи про се звістку, „П. Вїд.“ пишуть: „Царицинів можна тепер витати: ні оден з них не втіче від рук обєднаних свах і кождий з них проживатиме під особливим доглядом, під особливою опікою... Щасливі царицинські дівчата!

— Повітничий кутик.

Співакам.

Дум віщих, співаки, не розгубіте всує, нехай одежа їх не буде наче пух, слова для душ хай будуть чим для піль той плуг, що землю, щоби добути з неї плід — шматує,

а хоч зла міць сниться життя, діла руйнує
всевладне слово — зродить в масах новий рух!
Уляна Кравченко.

Оповідки.

— 3 руского Тов-а педагогічного у Львові.
Загальні збори „Р. Тов. пед.“ відбудуться в
понеділок дня 29. червня с. р. о год. 10. рано
у Львові, в шкільній салі „Народного Дому“.
Перед зборами відправить ся служба Божа в
Преображенській церкві о 8. годині. Дневний
порядок зборів такий: 1. Відкрите зборів го-
ловою товариства. 2) Іменоване почетних чле-
нів. 3) Звіт секретаря. 4) Звіт касиера і ви-
давництва товариства. 5) Справа будови шкіль-
ного дому. 6) Звіт контрольної комісії. 7) Ви-
бір голови і 5 членів Виділу та 2 заступни-
ків. 8) Вибір контрольної комісії. 9) Внесена і
інтерпеляції членів. — Головний Виділ про-
сить всі філії і всіх своїх членів взяти як
найчисленнішу участь в тих зборах, що су-
против многих задач, яких Товариство підня-
ло ся, буде запорукою пожаданих успіхів. За
Виділ: о. І. Чапельский, голова; др. В. Шурат,
секретар.

— Красва рада шкільна іменувала в народ-
них школах: Зоф. Шидочинську управитель-
кою 6-кл. школи женьської в Сокалі, С. М.
Самборську управит. 5-кл. школи женьської
в Белаї, Ігн. Розмуса управ. 4-кл. школи в
Волі ранижевській, Йос. Гавенду, учит. 4-кл.
школи в Вадовниках, Фран. Вінарського учит.
4-кл. школи в Радлові, Петра Будза учит.
4-кл. школи в Пістині, Р. Зоненштралівну,
учит. 4-кл. школи в Гусакові; управителями
2-кл. шкіл: Жигм. Волинського в Петрикови-
цях, Ант. Буйцяка в Дикові старім, Мих. Бар-
тоша в Семихові, Олекс. Тшука в Олексин-
цях, Мих. Оркуша в Млинисках, Брон. Ягель-
ського в Гуті коморовській; учительками шкіл
2-кл.: Елсон. Тшукову в Олексинцях, Ант.
Рошчаковську в Могилниці старій, Марию Лі-
совську в Хмелівці, Мар. Петриківну в Тулиго-
ловах, Мар. Ягельську в Гуті коморовській; у-
чителями і учительками шкіл 1-класових:
Магдалину Терлецьку в Куропатниках, Ігнатія
Котковського в Семенові, Кар. Кульпівну в Уй-
солах „на Глинці“, Юл. Бялковську в Долобові,
Ник. Бунта в Дусанові, Стан. Мавуркевича в
Пронятині, Евст. Микитку в Тарнавці, Франц.
Дзюбу в Гумнісках; перенесла: Іер. Свєха,
упр. і Ванду Клечковську, учит. 2-кл. школи в
Новіммісті, до 4-кл. школи в Новіммісті, Войт.
Северива, управ. 2-кл. школи в Єлесні, до
4-кл. школи в Єлесні, Івана Ярмуловича, упр.
2-кл. школи в Корничу, до 2-кл. школи в Бе-
резові вижнім, Кар. Соколовського, управ. і О-
лену Соколовську, учит. 4-кл. школи в Козло-
ві, до 4-кл. школи в Корничу; Григ. Безкоро-
вайного, учит. 1-кл. школи в Кудинівцях до
Бліху.

— 3 залізниць. Від 1. червня с. р. задержує
ся поспішний поїзд ч. 303 також на стації
Коршів на шляху Львів-Іцкани і відходить
звідтам о год. 5. мін. 59. по полудни.

Телеграми

в дня 9. червня.

Відень. Цісар прийняв вчєра в Шербруні
данську депутацію, яка вручила монарсі т. зв.
генеральський патент і висловила подяку за
приняте характеру члена данської армії. Ве-
чером відбуло ся приняте в честь депутації

Петербургу. Дума відкликала 194 голоса-
ми проти 78 жаданий правительством кредит
11 мільонів рублів на будову нових панцир-
ників.

Тижневий звіт
Торговельної і промислової палати
про ціни збіжа і продуктів у Львові
від 1. до 6. червня 1908:

	за 50 клг.
Пшениця	12.05—12.27 K
Жито	10.10—10.35 K
Ячмінь броварняний	7.00—7.40 K
Ячмінь на пашу	6.30—6.50 K
Овес	6.25—6.50 K
Кукурудза	7.90—8.15 K
Просо	8.75—8.90 K
Горох до вареня	9.25—10.85 K
Горох на пашу	7.00—7.50 K
Бобик	6.25—6.50 K
Конюшина червона	100.00—105.00K
Конюшина біла	85.00—40.00 K
Конюшина шведска	85.00—100.00K
Тимотка	33.00—34.00 K
Ріпак зимовий	14.25—14.50 K
Насіне конопл.	9.75—10.00 K
Хміль	50.00—70.00 K
Насіне льняне	10.00—10.25 K
Льнянка	11.00—11.25 K

Молода вдовиця з сьвященної ро-
дини прийме мі-
сце до заряду дому. Адреса: „Заряд“ Самбір
post. rest.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках,
торговлях і крамницях лише туток і паперців
з першої галицько-руської фабрики Евгєна Білін-
ського в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на бу-
дову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси
тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови
по сьвященниках.

Держім ся покляку:

Свій до свого!

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна
купити:

- 1) Розважання про терпіння І. Хр. — Ул.
о. Е. Гузар. — Ціна 1 K без п. пер.
- 2) Розважання про терпіння І. Хр. для
шкільних дітий. Ул. о. Ев. Гузар.
Ціна 50 с. без п. почт.
- 3) Боротьба Дрепера з вірою. Я. Л. —
Ціна 40 сот. без п. почт.

Товариство взаїмних обезпечєнь

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).
приймає обезпечєня будинків, всяких річїх до-
машних і господарских, збіжа і пашї против
шкїд від пожеару.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“
з найбільшою скоростію. Оцінка шкїд відбу-
ває ся в присутності 2 господарів членів.
Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодо-
вань в сумі вісім і пів мільона корон.

Зиск по скінченїм році звертає ся чле-
нам. Звороти за р. 1906 і 1907 вносили п.
10 прп.

Банк красвий у Львові і в Чернівцях, Ка-
са онцадности у Львові, Руска Шадниця в
Перемишлї приймають поліси „Дністра“ при
уділюваню повнячки.

На житє можна обезпечити ся через
„Дністер“ в Краївїсїм Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождїм
містї і в многих селах; там, де єще не ро-
бить инший агент „Дністра“, можуть пись-
меннї селяни старати ся о уділенє агенції.
До тепер заробили агенти 1,142,108 корон
привізи.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	K 1,003,364—
„ резерви премій	„ 613,720—
„ спец. на звороти	„ 50,939—
„ на різницю курсів	„ 3,437—
„ резерви спеціальної	„ 35,000—
„ емерит. урядників	„ 218,364—
иний фонди заосмотрєня	„ 40,000—
Разом сума	K 1,964,824—

Селяне! асєнуруйте ся від шкїд огневих!

ДО
Америки
і Канади
ЛІНІЯ КУНАРД
найскорше.

Пояснєнь уділяє безплатно Лінія Кунард
у Львові ул. Городецька 99.

Контора виміни

ц. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

поручає

яко добру і певну льокацію

- 4% листи гіпотечні
  - 4 1/2% листи гіпотечні
  - 5% листи гіпотечні преміовані
  - 4% листи Товариства кредитового
земского
  - 4 1/2% листи Банку кравого
  - 4% листи Банку кравого
  - 5% облігації комунальнї Банку
кравого
  - 4% позичку краву
  - 4% облігації пропінацийнї і всілякі
ренти державнї
- Тї папери продаємо і купуємо по
найточнїйшим курсї деннїм.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в нєчя
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломїя	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любїня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в нєчя
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	8:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломїя	—	—	—	6:08	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	8:00	9:05	4:00	—	10:45
Любїня	8:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	8:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	8:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	8:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспїшнї поїзди печатанї товстим дру-
ком. — Поїзди їдучї лише в недїлї означенї †.

СОКІЛ Житку можна набувати в „Со-
кільскїм Базарї“ у Львові
і паперці і у всіх торговлях в краю.

